

PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Glasnik

maj/svibanj 2018. Godina XIX

ISSN 1840-0310

POSEBNO IZDANJE

Tešanj 2018.
14.

MEĐUNARODNI
SAJAM PRIVREDE
10.-13.05.2018., Kraševo DC - Carina

**BIZNIS
CENTAR**
Jelah-Tešanj

Partner sajma

Privredna/Gospodarska
Komora Federacije
Bosne i Hercegovine

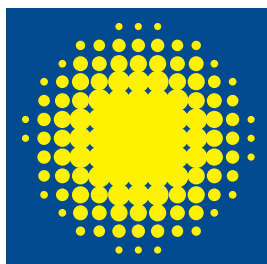
“Tešanjski svijet u malom”

14. međunarodni sajam privrede Tešanj 2018.

ISSN 1840-0310

9 771840 031004

**PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

CHAMBER OF ECONOMY OF THE FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

I M P R E S U M

Glasnik
Privredne/Gospodarske komore
Federacije Bosne i Hercegovine
Godina XIX
maj/svibanj 2018.

POSEBNO IZDANJE

GLASNIK uređuje
Redakcijski kolegij:

dr.sci.Marko Šantić dipl.ecc.
Mirsad Jašarspahić dipl.ig.maš.

Glavni urednik
Amela Kečo dipl.prav.

Izvršni urednik
Željko Raguz dipl.ecc.

Almin Mališević dipl.ing.maš.
Erina Lasić dipl.ing.agr.

Adresa:
Privredna/Gospodarska komora FBiH
za Glasnik –
Branislava Đurđeva 10/IV
71000 Sarajevo
Kontakt: glasnik@kfbih.com

Telefoni: 033 566 300, 217 782,036/332-963
Fax: 033 217 783,036/332-966

www.kfbih.com

Priprema i izdaje:
Privredna/Gospodarska komora FBiH

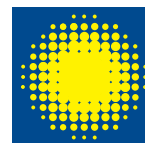
Umjesto uvodnika,

u povodu održanog 14.međunarodnog sajma privrede u Tešnju, te utisaka kojeg nosimo sa ove izuzetno uspješne privredne manifestacije zadovoljstvo nam je da smo imali priliku biti partnerom Udruženja privrednika Biznis centar Jelah Tešanj, koje u svom članstvu ima najuspješnije kompanije i egzistira na najuspješnijem poduzetničkom prostoru Bosne i Hercegovine.

Zahvaljujemo

**Udruženju
privrednika/gospodarstvenika
Biznis centar Jelah – Tešanj**

za uspješnu saradnju i partnerstvo,
istinsko prijateljstvo i gostoprimstvo
Privrednoj/Gospodarskoj
komori Federacije BiH

**PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

CHAMBER OF ECONOMY OF THE FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Sajmovi iz godine u godinu postaju sve značajniji oblik promocije poslovnih subjekata, novih proizvoda, ali i mjesto neposrednih kontakata i upoznavanja konkurencije. Sajmovi i izložbe su zastupljeni na mnogim poslovnim tržištima, a posebno u velikim privrednim granama.

U mnogim industrijskim preduzećima, nakon prodajnih aktivnosti, sajmovi su postali najznačajniji promotivni model zbog mogućnosti okupljanja šireg auditorijuma na jednom mjestu, prezentiranja postojećih i lansiranja novih proizvoda, dodatnog publiciteta, uspostavljanja poslovnih kontakata. Uprkos impresivnom rastu, sajmovi nisu još uvijek univerzalno prihvaćeni od svih menadžera na poslovnom tržištu. Neke kompanije su još uvek skeptične prema ovoj vrsti promocije zbog nezanemarljivog rasta troškova, iznajmljivanja sajamskog prostora i organizovanja prezentacionih štandova, relativno malih prodaja usljed periodičnog održavanja manifestacija i sl.

Međutim zbog specifičnosti kao mjesta okupljanja poslovnih partnera i poslovnih ljudi njihov značaj nije umanjen, nego naprotiv, kažu privredni stručnjaci, sajam je bio i ostao događaj koji lokalnoj zajednici osigurava razvoj. Kada sajam zbog učešća i podrške stranih privrednika poprimi dimenzije međunarodnog, tada i šira zajednica i država postaju prepoznatljivi kao mjesta gdje privredni i ekonomski rast predstavljaju prioritete djelovanja.

Sajmovi su sjajna prilika jer pružaju prodajne, marketinške, istraživačke i druge nagrade za sve sudionike. Sajmovi su prilika da se novi proizvod reklamira i prije samog marketinga, usljed čega dolazi do ubrzavanja prodajnog procesa.

Činjenica da istorija sajмова seže u antičko doba, koji su organizirani na prometno pogodnim mjestima, na mjestu gdje su najčešće osnovani gradovi, govori koliko je svijest i potreba tadašnjih trgovaca bila za javnim i sistemskim predstavljanjem svojih roba, ali i razumijevanje vladara da dodijele periodično "sajamsko pravo", kao posebnu povlasticu.

Bosna i Hercegovina ima dugu tradiciju organiziranja sajмова. Posljednje dvije decenije su iznjedrile nekoliko kvalitetnih sajamskih manifestacija, od kojih se posebno izdvaja sajam privrede u Tešnju.

Tešanjski sajam je izvorni privredni sajam, koji je konceptualno kreiran isključivo entuzijazmom tešanjskih privrednika.

Iz godine u godinu, ovaj sajam je rastao, okupljao sve veći broj izlagača, privrednika, partnera....

No iza svakog ozbiljnog plana i dobrih rezultata stoji uspješna organizacija, a iza Sajama privrede u Tešnju stoji više nego uspješan organizator - Udruženje privrednika Biznis centar Jelah - Tešanj.

Zahvaljujući jasnim planovima i vizionarskom pristupu ovo Udruženje je ideju o sajamskoj manifestaciji uspjelo postaviti na temelje osnovnog principa - diferencirati karakter i smisao Tešanjskog sajma od ostalih postojećih sajmova.

Napisati kvalitetan članak o sajmu privrede u Tešnju, sigurno se čini jednostavnim zadatkom. Nekoliko protokolarnih informacija, fotografija, izjava za medije..... čini samo "dnevnu vijest".

Ono što čini posebnom privredu, sajamsku manifestaciju, ljude u Tešnju, je mnogo šira priča, spoj tradicije, nasljeđa, kulture, običaja, porodičnih vrijednosti, obrazovanja, rada, truda, odricanja, smjelosti, patriotizma....

Sve se ovo nalazi na relativno malom prostoru.... " Tešanjskom svijetu u malom".

Krenimo redom....

O poduzetništvu stanovnika tešanjskog kraja, napisani su brojni članci ispričane su brojne pozitivne priče, i upravo kada se čini da je to vrhunac pozitivnih vijesti, na koje s razlogom možemo biti ponosni, dolazimo do novih informacija, sve boljih i uspješnijih od prethodne.

Tešanj - grad voda, zaposlenih ljudi i bogate historije - Klix.ba

<https://www.klix.ba> › Vijesti › BiH

Tešanj: Ekonomsko čudo u BiH | Al Jazeera Balkans

balkans.aljazeera.net/video/tesanj-ekonomsko-cudo-u-bih

U prvom kvartalu 2018. tešanjaska privreda izvezla 365 miliona KM ...

<https://www.akta.ba/vijesti/u...tesanjaska-privreda...365.../90037>

Ekonomsko čudo: Ovo su 'šampioni'

tešanjске privrede - Biznis Info

www.biznisinfo.ba › Biznis cafe

Ekonomsko čudo: U Tešnju je već davno

svanulo | STAV

[stav.ba/ekonomsko-cudo-u-tesnju-je-vec-](http://stav.ba/ekonomsko-cudo-u-tesnju-je-vec-davno-svanulo/)

[davno-svanulo/](http://stav.ba/ekonomsko-cudo-u-tesnju-je-vec-davno-svanulo/)

Uspjeh Tešnja je u majkama. Ovdje privreda

diktira ... - Face TV

[facetv.ba/.../ahmetlicuspjeh-tesnja-je-u-](http://facetv.ba/.../ahmetlicuspjeh-tesnja-je-u-majkama.-ovdje-privreda-...)

[majkama.-ovdje-privreda-...](http://facetv.ba/.../ahmetlicuspjeh-tesnja-je-u-majkama.-ovdje-privreda-...)

Tešanj: najrazvijenija općina u BiH | Poslovnisvijet

poslovnisvijet.ba › Slider › Analize

Rezultati sve govore: Tešanjski privrednici nastavljaju po starom ...

kaportal.ba/rezultati-sve-govore-tesanjski-privrednici-nastavljaju-...

Izvoz iz Tešnja u 2017. godini skoro 400 miliona KM | Manager.ba

<https://manager.ba/.../izvoz-iz-tesnja-u-2017-godini-skoro-400-m...>

U Tešnju podignuta najveća zastava Bosne i Hercegovine

<https://www.nezavisne.com/novosti/.../U-Tesnju...zastava.../47771...>

.... su samo mali dio medijskih naslova o tešanjskoj privredi.

Pored pozitivnih vijesti o novim firmama, zapošljavanju, imponantnim brojkama o izvozu, inovacijama ... vrlo često se traži "receptura" uspješnosti tešanjskih privrednika.

Ako postoji formula, receptura uspješnosti, samo "vješte ruke", snažna volja i predan rad je mogu preslikati i na druge općine u Bosni i Hercegovini.

Kao što predivni zeleni pejzaži i koloriti botaničkih vrtova upućuju na mudru priču o rastu i njegovanju engleske trave na isti način kroz 400 godina, tako je i uspjeh Tešanjskih privrednika-bilježio i prošao put rasta, razvoja, njegovanja baštine rada, kroz generacije.

Za nastanak svake od porodičnih firmi sa područja općine Tešanj, se veže životna priča, priča običnog čovjeka koji je u određenoj fazi prepoznao priliku ili osjetio se spremnim krenuti u kreiranje svog posla. Najveći broj danas vrlo kvalitetnih privrednih društava nije nastao na temelju privatizacije, najčešće se radi o vlastitom projektu sa vlastitim sredstvima, uz sve probleme, rizike, odricanja, i dr.

Tešanj u brojkama:

Poslovna zona Ciglana

Poslovna zona Bukva

Poslovna zona Glinište

Veliki poduzetnički uspjesi se uglavnom vežu za poslovne subjekte u velikim gradovima. Blizina razgranate putne komunikacije, administrativno sjedište sa državnim institucijama, velike površine slobodnog zemljišta, sveučilišni centri, brojno stanovništvo, su parametri koji u teoretskom smislu pružaju realne temelje za razvoj poduzeća.

Da ovo nije pravilo, Tešanj je najbolji primjer.

Ako bi nekom zainteresiranom strancu objašnjavali Tešanj kao turističku destinaciju, našli bi smo se u vrlo nezgodnoj situaciji, jer Tešanj nije atraktivna turistička destinacija.... ali....

Tešanj je muzej na otvorenom.

Bogata i fascinantna historija se duboko urezala u ovo mjesto.

Iako po administrativnom uređenju Tešanj nije grad, historijsko nasljeđe kaže drugačije. Tešanj se prvi put spominje 1461. godine u Povelji kralja Stjepana Tomaševića koji svome stricu uz ostalo daruje "i na Usori grad Tešanj".

Mnogo je simbola koji na jedinstven način opisuju ovo mjesto, a svaki od njih na najreprezentativniji način daju pečat kuturi rada i življenja na ovom prostoru.

Posebno se izdvaja Gradina- utvrda koja suvereno dominira širom okolicom.

Gradina svjedoči o burnoj prošlosti ovog kraja.

Nikada u vojnom smislu osvojiva tvrđava, mnoge koji ga posjete upućuje na razmišljanje da Tešanj nije bilo kakav grad, nego gradina.

Tešanj je gotovo pa jedinstven primjer općinske organizacije, koja u svom grbu ima simbol knjige. Kult knjige na ovim prostorima se posebno njeguje, kako kroz tradicionalno usmjeravanje ka obrazovanju, mladih generacija, tako i kroz vrlo značajnu potporu studentima.

.... mladi iz Tešnja odlaze, ali samo na školovanje, da bi se vratili.

Kada pored sjajnih poslovnih rezultata, novih poduzeća, akvizicije sa drugim poduzećima, poduzetnici udruženi organiziraju i jednu manifestaciju gospodarskog karaktera onda je to poruka da zdrave i uspješne ideje žele podijeliti sa svima koji kroz bilo koji segment svoga posla imaju vezu sa gospodarstvom.

Udruženje privrednika Biznis centar Jelah-Tešanj je uspješan organizator sajamske manifestacije već 14. puta za redom.

Sajam se iz godine u godinu širio, okupljao sve veći broj izlagača, sajamski prostor....

Danas je izrastao u sajam općeg karaktera, međunarodnog, koji predstavlja središte društvenog i gospodarskog života ne samo šireg područja općine Tešanj, nego i cijele Bosne i Hercegovine.

14.međunarodni sajam privrede

Udruženje privrednika Biznis centar Jelah Tešanj je osnovano 2002. godine, inicijativom nekolicine privrednika, Udruženje se profiliralo kao vrlo pouzdan i bitan sudionik u stvaranju pozitivnog poslovnog ambijenta, kako za svoje članice, tako i za sve gospodarske subjekte na područje općine Tešanj.

Danas broji više od 220 članica i najbrojnije je općinsko udruženje poduzetnika u BiH. Od 2013. godine Udruženje je član Udruge poslodavaca F BiH.

Članstvo ovog udruženja čine i najuspješnije kompanije u BiH, te je stoga s razlogom vizija i misija ovog Udruženja sadržana u jednostavnim riječima sa jasnom porukom:

Ul. Nesuha Mešića bb.
74260 Tešanj BiH
Tel/Fax: +387 32 655 760
e-mail: udruzenje@biznistesanj.ba
www.new.biznistesanj.ba

"Budite partner uspješnih"

Partnerstvo od 2015. godine

Privredna/Gospodarska Komora F BiH u skladu sa svojom zakonskom nadležnošću da zastupa i promoriva interese gospodarstvenika, te u misiji stvaranja partnerstva sa poduzetnicima prepoznala značaj ovog Udruženja. Na obostrano zadovoljstvo 2015. godine je potpisan Sporazum o poslovnoj suradnji Udruženja i Privredne/Gospodarske komore F BiH.

Potpisivanju ovog ugovora pristupilo se na osnovi zajednički izraženog interesaispremnosti da svojim aktivnostima u okviru zakonskih nadležnosti, Privredna/Gospodarska komora F BiH i Udruženje privrednika Biznis centar, doprinesu stvaranju i poboljšanju poslovnog ambijenta, kao i unaprjeđenju međusobne suradnje na području Federacije BiH i Bosne i Hercegovine.

Predsjednik Udruženja Senad Brka i predsjednik PGKFBiH dr. Marko Šantić

Na temelju ovog Sporazuma Privredna/Gospodarska komora F BiH je treću godinu zaredom oficijelni partner sajma.

..... jer smo "prepoznali uspješne".

Organizacija 14.međunarodnog sajma privrede u Tešnju je kako po ocjenama učesnika, organizatora i partnera bila najuspješnija
Od 10.-13 maja Tešanj je bio adresa za brojne poslovne ljude, ljude iz politike, javnog, kulturnog i društvenog života BiH, pa i šire regije.

14. po redu Međunarodni sajam privrede u Tešnju održan je u period od 10-13. maja 2018. godine na lokalitetu Kraševo DC, Carinski terminal u Tešanju, u organizaciji Udruženja privrednika Biznis centar Jelah, Tešanj. Već tradicionalno partner sajma bila je Privredna/Gospodarska komora FBiH i Općina Tešanj, a zemlja partner ovogodišnje manifestacije bila je Republika Italija.

Na prostoru koji obuhvata više od 12.000 m² izložbenog prostora predstavilo se više od 200 izlagača iz Bosne i Hercegovine i zemalja regije, te kompanija zemlje partnera sajma – Italije. Sajmu su prisustvovala zvanice sa državnog i federalnog nivoa, kao i ambasador Italije u BiH N.J.E. Nicola Minasi.

Uoči otvaranja sajma podignuta najveća zastava BiH

Prije samog otvorenja Sajma, upriličeno je i podizanje najveće izrađene državne zastave u Bosni i Hercegovini čije su dimenzije 30x20 metara, a podignuta je na jarbolu visokom 70 metara.

Ideja i realizacija je potekla od Izudina Ahmetlića osnivača i vlasnika kompanije Hifa oil iz Tešnja, a podržana je od općine Tešanj, kao i tešanjskih kompanija i pojedinaca Hifa Petrol, Inžinjerin, Sulje Hojkurića i Optimax. Jarbol i zastavu će osvjetljavati 6 LED reflektora ukupne jačine 3000 W. Jarbol je opremljen elektronikom i motorom za lakše i jednostavnije podizanje. Zastava je urađena od specijalnog padobranskog platna koje omogućuje da je i najmanji povjetarac zavihori. Težina jarbola je 12.500 kg, zastava teži oko 30 kg dok je dimenzija temelja 7 x 7 x 3.5 metra, u čiju izgradnju je ugrađeno 10.500 kg armature i 88 m³ betona, navedeno je u saopćenju Hifa oil d.o.o. Tešanj jednog od realizatora ovog projekta.

Sadržajan popratni program koji su pripremili organizatori i partneri sajma (panel-diskusije, prezentacije, B2B sastanci) doprinijeli su poslovnom povezivanju, te razmjeni iskustava, informacija i dobrih praksi.

Centralna panel diskusija

Sajamsku manifestaciju obilježile su panel diskusije:

Centralna panel diskusija prvoga dana sajma bila je na temu:
„Značaj banaka na funkcionisanje privrede u procesu pristupanja BiH Evropskoj uniji“.

Panelisti su bili:

NJ.E. gosp. Nicola Minasi, Ambasador Republike Italije u BiH,
Guverner Centralne banke BiH, gospodin, dr. Senad Softić,
Federalni ministar razvoja, poduzetništva i obrta, gosp. Amir Zukić,
Član Uprave UniCredit Bank d.d., gosp. Viliam Pätoprsty i
Izvršni direktor kompanije Hifa-Oil d.o.o., dr.sci. Nedžad Polić.

Panel diskusiju je moderirala gđa Dijana Mujanović.

Udruženje privrednika Biznis centar Jelah Tešanj pristupilo u članstvo Privredne/Gospodarske komore

Prvog dana sajma potpredsjednik Privredne/Gospodarske komore Federacije BiH, dr. Marko Šantić, i predsjednik Udruženja privrednika "Biznis centar" Jelah-Tešanj, Senad Brka, potpisali su Sporazuma o kolektivnom pristupanju Udruženja privrednika „Biznis centar“ Jelah-Tešanj u članstvo P/G komore FBiH. Ovim ugovorom je ozvaničena dosadašnja suradnja koja će dati još više podsticaja realizaciji zajedničkih projekata.

Polazeći od kompatibilnosti usluga i funkcija Komore, te funkcija i pozicija člana komore u gospodarskom sustavu i djelatnosti iste, ovim Ugovorom je utvrđena poslovna suradnja i zajedničke aktivnosti iz osnova utvrđenih djelatnosti i ovlaštenja, koje će doprinijeti razvoju gospodarstva, povećanju konkurentnosti domaćih proizvoda, povećanju zaposlenosti, uvođenju novih tehnologija, inovacija, poslovnih metoda, unaprijeđenju poljoprivredne proizvodnje i turističke djelatnosti, obrazovanju i jačanju malih i srednjih poduzeća, unaprjeđenju i zaštiti životne sredine, stvaranju proizvodnih lanaca domaćih proizvoda, ravnomjernom razvoju regija, promociji gospodarstva i slično.

Komora i član komore će koordinirati savjetodavnu, konzultantsku i druge vidove pomoći članovima komore, potencijalnim korisnicima kreditnih i drugih sredstava.

**PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

CHAMBER OF ECONOMY OF THE FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Potpisan Sporazum P/GKFBiH i Kineske agencije za promociju kineskih firmi u centralnoj i jugoistočnoj Evropi

Predsjednik Privredne komore Federacije BiH, Mirsad Jašarspahić, potpisao je sporazum sa delegacijom Kineske agencije za promociju kineskih firmi u centralnoj i jugoistočnoj Evropi, čije je sjedište u Budimpešti, čime je između ostalog omogućen nastup bosanskohercegovačkih kompanija, na kolektivnom štandu VTK, PKFBiH i PK RS, na sajama China Smart Expo, koji će se održati u Budimpešti, u periodu od 30.05. do 02.06.2018.godine.

Privredna komora FBiH će raditi na iznalaženju bh kompanija zainteresiranih za izvoz svojih roba i usluga na kinesko tržište kao i bh kompanija zainteresiranih za uzimanja zastupništva kineskih kompanija za tržište Bosne i Hercegovine, te će

sa agencijom raditi na pružanju informacija o zakonskoj regulativi, kao i na otklanjanju barijera koje se ukažu na putu plasmana roba i usluga privrednika iz obiju zemalja.

Održana panel diskusija

"Izvoz mesa peradi i mlijeka na tržište EU kao glavni preduslov za razvoj i unapređenje poljoprivrednog sektora u BiH"

Druga panel diskusija je održana na temu "Izvoz mesa peradi i mlijeka na tržište EU kao glavni preduslov za razvoj i unapređenje poljoprivrednog sektora u BiH" u organizaciji Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu ZDK, USAID-a i kompanije MADI d.o.o. Tešanj. Panelisti su bili: Azra Sinanović i Aleksandra Budiša iz USAID-a, Suljo Kratina u ime resornog ministarstva ZDK-a, Damir Softić u ime kompanije Madi d.o.o. Tešanj, Sanja Čelebićanin ABP/AW projekat, Tijana Muhamedagić iz Vanjskotrgovinske komore BiH.

Održana panel diskusija u organizaciji P/GKFBiH na temu: "Ljudski resursi – kapital sadašnjosti i investicija budućnosti"

U petak drugog dana sajama održana je panel-diskusija na temu "Ljudski resursi – kapital sadašnjosti i investicija budućnosti" u organizaciji partnera sajma Privredne/Gospodarske komore Federacije BiH.

Panelisti su bili : Damir Percel – Hrvatska gospodarska komora, doc. dr. Mia Glamuzina – Logos visoka škola Mostar, Edin Jabandžić – izvršni direktor Madi d.o.o. Tešanj
Moderator panel diskusije je bila Amela Kečo Privredna/Gospodarska komora Federacije BiH

Cilj panela "Ljudski resursi – kapital sadašnjosti i investicija budućnosti" je bio razmatranje tehnika kako odabirati i iskoristiti potencijale kadrova, te sagledavanje mogućnosti za zadržavanje kvalitetnog stručnog kadra kroz prizmu aktualne problematike "odliva kadrova."

Poseban fokus je bio na pitanjima: Da li smo zakasnili ... ili ?
Da li su zaposlenici "ljudski resurs" ili "ljudski kapital" ?

Ljudi su kapital koji treba vrednovati, mjeriti i razvijati – skup znanja, vještina, iskustava i sposobnosti.

Ulaganje u ljude je dugoročna strategija.

PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BIH

Upravljanje ljudskim resursima

Odabir kadrova?

Kako prepoznati i iskoristiti potencijale kadrova ?

Odlazak stručnog profiliranog kadra?

Kako zadržati kvalitetan stručni kadar?

Druga okosnica panel diskusije je bila izazov obiteljskih firmi – prijenos biznisa na drugu generaciju. Koliko smo svjesni neizbježne generacijske tranzicije? Kako prevazići posljednju kritičnu fazu razvoja porodičnih preduzeća – nasljeđivanje/prijenos vlasništva i upravljanja?

PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BIH

Osnovna pitanja vezana za budućnost obiteljskih preduzeća:

- ✓ Postoji li mogućnost prijenosa na nove generacije?
- ✓ Kada je pravi trenutak za objavljivanje takve odluke?
- ✓ Kako i kada provesti postupak nasljeđivanja porodičnog biznisa?
- ✓ Kako osigurati finansijsku stabilnost osnivača nakon prijenosa menadžmenta i vlasništva nad preduzećem?
- ✓ Kako će se provoditi tranzicija na generacije koje slijede?

PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BIH

Stope preživljavanja porodičnih firmi

1.generacija

2.generacija -33%

3.generacija - 12%

4. generacija -4%

5.generacija - 2%

Nove dileme i izazove sa kojima se poslovni subjekti u Bosni i Hercegovini suočavaju, pitanje ljudskog potencijala, nedovoljnog broja kadrova, odlaska kadrova, neusklađenosti obrazovnih programa sa potrebama tržišta rada, kao i vrlo kompleksno pitanje kako porodične firme organizirati "Da u istoj košulji budu tri generacije nasljednika", smo željeli staviti u fokus i skrenuti pažnju upravo među poduzetnicima, posebno jer se radi o temi koja se na našim prostorima u javnom prezentiranju rijetko elaborira.

Iz konstruktivne diskusije prisutnih izdvajamo zapaženo mišljenje gosp. Izudina Ahmetlića:

"Jako je važno ući spreman u prenos kapitala. Ova tema zaslužuje ozbiljno razmatranje, a jedan od glavnih potencijala Tešnja je razvoj domaćih kompanija. To su 95 posto porodične kompanije, a mi ne želimo da propadne nijedna. Prenos kapitala je posebna tematika koja se postepeno radi i zahtjeva ozbiljnost. Zato nam je važno da iskustvo koje imamo služi za iznalaženje novih rješenja za nove generacije", rekao je Izudin Ahmetlić, vlasnik Hifa Oila.

**PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BIH**

Najveći izazov porodičnih firmi je uspjeti održati firmu do četvrte generacije nasljednika- a svega 5% to uspije.
Oko 95% porodičnih firmi ne opstane do treće generacije.

“ U istoj košulji tri generacije”.Narodna poslovice

Na kraju panel diskusije doneseni su i sljedeći zaključci:

1. U svim segmentima društva raditi na stvaranju demotivirajućih faktora za odlazak mladih iz BiH.
2. Nezaposlenost je posljedica nepostojanja kvalitetne i koherentne veze između formalnog i neformalnog obrazovanja, između potreba tržišta rada i stečenog obrazovanja, ali i novog modela zapošljavanja koji bi mogli da smanje broj nezaposlenih.
3. Menadžeri poslovnih subjekata moraju u fokus svoje poslovne misije staviti stvaranje uvjeta da se zadrže obrazovane kadrove.
4. Ljudske potencijale shvatiti kao kapitalnu vrijednost iz koje će se dobivati ili gubiti vrijednosti obzirom na to koliko se uloži i na koji način se odnosi prema njima
5. Porodične firme kao najzastupljeniji i najdominantniji oblik poslovnih organizacija da bi opstali do četvrte generacije moraju da uspostave korporativnu strukturu na način da pravi ljudi budu postavljeni na odgovarajuća mjesta, ali i da pravovremeno edukuju i pripremaju sljedeće generacije.
6. Izuzetno je važno pravovremeno napraviti plan očuvanja porodičnog naslijeđa, jasno odrediti porodičnu viziju i vrijednosti i postaviti osnovna pravila i politike (zapošljavanje, primanja, dividende, nasljedstvo...) što će pomoći porodici da uspije kroz generacije, za dobrobit preduzeća, ali i zaposlenih.
7. Najveći izazovi u poslovanju jedne porodične firme :
 - pripremiti kompaniju,
 - pripremiti osnivača,
 - pripremiti nasljednike i
 - pripremiti porodice.

Tešanjski sajam posjetili predstavnici Trgovačke i industrijske komore Peč- Baranja

Drugog dana sajma, predsjednik Privredne/Gospodarske komore FBiH g. Mirsad Jašarspačić ugostio je ekonomskog savjetnika Ambasade Mađarske u BiH gđu Dominiku Horvath i potpredsjednika Trgovačke i industrijske komore Peč-Baranja iz Mađarske g. Szabolcs Rabba i savjetnicu gđu Dianu Weller. Nakon što je održan Business forum i B2B susreti bh i mađarskih privrednika u aprilu 2017. godine u Budimpešti i Peču, i iskazan veliki interes firmi obje zemlje za međusobnom saradnjom, predstavnici Trgo-

vačke i industrijske komore i Ambasade Mađarske u BiH su posjetili 14. Sajam privrede Tešanj. Upriličeni su sastanci sa predsjednikom i potpredsjednikom Udruženja/udruge privrednika nekoliko kompanija izlagača na sajmu. Za goste iz Mađarske, posebno su interesantne bh firme koje se bave proizvodnjom prehrambenih proizvoda i namještaja. Održani su sastanci sa predstavnicima kompanija AS Grup, Madi i Artisan. Nakon inicijalnog uspostavljanja kontakata nastaviti će se aktivnosti na povezivanju sa kompanijama iz Mađarske.

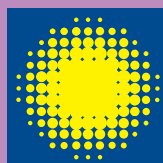
Visoki predstavnik u BiH u posjeti Tešanjском sajmu

Njegova ekselencija Valentin Inzko, visoki predstavnik u BiH, drugog dana posjetio je Sajam privrede Tešanj 2018 i štand Hifa Oil. U razgovoru s domaćinom Izudinom Ahmetlićem, generalnim direktorom Hifa Oil i članovima UO Udruženje privrednika Jelah – Tešanj gospodin Inzko se zanimao za prilike u privredi Općine Tešanj i razvojne planove Hifa Oil. Inače, tokom obilaska nekih od najvećih firmi ovog kraja, gosp. Ahmetlić, ga je upoznao sa izvanrednim privrednim rezultatima koje ostvaruje najrazvijenija sredina u BiH.

Kadrovi sa komerskog štanda

PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Ul.Branislava Đurđeva br.10. 71000 Sarajevo
Ul.Kneza Domagoja br. 12. 88 000 Mostar
Tel/fax: 033/217-782/ 033/217-783
Tel/fax: 036/332-963/036/332-966
E-mail: info@kfbih.com
www.kfbih.com